

Nr 82.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juni 1938 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag om upphävande av 11 § civila tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1934 (nr 442) m. m.

I en till riksdagen avlåten, den 8 april 1938 dagtecknad proposition nr 289, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna vid propositionen fogat förslag till kungörelse angående upphävande av 11 § civila tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1934 (nr 442),

dels, med godkännande av de grunder för tjänstepensionsrätt åt vissa professorer vid konsthögskolan som i propositionen angivits, bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela provisoriska bestämmelser beträffande skyldighet för befattningshavarna att vidkännas tjänstepensionsavdrag,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t besluta, huruvida och med vilket belopp kompensation för minskning i pensionsförmåner må utgå till sådan befattningshavare vid läroanstalt för dövstumma, som i samband med dövstumundervisningsväsendets förstatligande övergått i statstjänst,

dels ock besluta

att i den vid civila tjänstepensionsreglementet såsom bilaga A fogade förteckningen, angivande ordinarie befattningar, beträffande vilka det för hel pension erforderliga antalet tjänstår utgör tjugufem, skola införas befattningar såsom föreståndare för fotografiska centrallaboratoriet vid försvarsstaben, professor vid försvarsväsendets kemiska anstalt, lappfogde, professor vid gymnastiska centralinstitutet, sjuksköterska vid statens läroanstalter för dövstumma och assistent vid statens elektriska inspektion ävensom i övrigt vidtagas i propositionen förordade förändringar.

att ur den vid samma reglemente såsom bilaga B fogade åldersförteckningen skall utgå befattning såsom yrkesinspektörsassistent samt att i samma åldersförteckning skola införas följande befattningar, nämligen:

värmeledningsskötare, tillika reparatör, vid pensionsstyrelsen,

preparator vid statens historiska museum,

kameralbiträde vid tekniska högskolan,

stiftsjägmästare,

kontorist vid statens veterinärbakteriologiska anstalt,

förste distriktsingenjör och distriktsingenjör vid yrkesinspektionen,
 förste laboratoriebiträde, preparator, maskinist och laboratoriebiträde vid
 statens bakteriologiska laboratorium,

samtliga med en pensionsålder av 63 levnadsår,

assistent, folkskollärare, föreståndarinna, folkskollärlarinna, avdelnings-
 föreståndarinna, lärarinna i hushållsgöromål, lärarinna i kvinnlig slöjd och
 lärarinna i lanthushållsgöromål vid skyddshemmen samt lappfogde med en
 pensionsålder av 60 levnadsår, ävensom

sjuksköterska vid statens läroanstalter för dövstumma med en pensions-
 ålder av 55 levnadsår,

s a m t a t t pensionsåldern skall utgöra 60 år för kvinnlig lärare i kun-
 skapsämne vid statens läroanstalter för dövstumma och 63 år för övriga lä-
 rare vid nämnda anstalter ävensom för övningsskollärare vid högre lärarin-
 neseminariet, folkskoleseminarierna och småskoleseminarierna.

Ovanberörda författningsförslag är bilagt detta utlåtande.

I proposition nr 274 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t fram-
 lagt förslag om ändring i vissa delar av 1907 års lag angående civila tjänst-
 innehavares rätt till pension, avseende bland annat upphävande av 11 §
 nämnda lag, innehållande föreskrifter om fondering av pensionsavgifter
 samt om ianspråktagande av fonderade medel för pensionsutgifter. Berörda
 förslag har numera vunnit riksdagens bifall. I nu förevarande proposition
 har föreslagits, att jämväl motsvarande föreskrift — 11 § — i civila tjänste-
 pensionsreglementet måtte upphävas.

I proposition nr 204 till årets riksdag angående omorganisation av konst-
 högskolan m. m. har på föredragning av chefen för ecklesiastikdepartemen-
 tet föreslagits, att vid konsthögskolan från och med den 1 juli 1938 skola in-
 rättas sju såsom arvodestjänster anordnade professurer, en i arkitektur,
 fyra i målning, en i teckning och en i skulptur, tillsatta av Kungl. Maj:t på
 en tid av 10 år och utan möjlighet till förlängning av mandattiden. Arvodet
 för professorn i arkitektur föreslås till 11,940 kronor för år samt för övriga
 professorer till 9,060 kronor. Dessa arvoden motsvara lönen å G-ort i högsta
 löneklassen i lönegrad B 30 respektive B 24. Med professur förordas skola
 följa rätt att vid 65 års ålder erhålla uppskjuten pension enligt samma reg-
 ler, som gälla för uppskjuten livränta enligt civila tjänstepensionsreglemen-
 tet, dock att avdrag för felande tjänstår icke skall förekomma.

I den nu föreliggande propositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen
 att, med godkännande av att tjänstepensionsrätten för ifrågavarande befatt-
 ningshavare anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad i proposition-
 en nr 204 sålunda förordats, bemyndiga Kungl. Maj:t meddela erforderliga
 provisoriska bestämmelser i ämnet. Dessa hava synts kunna begränsas till
 ett stadgande om skyldighet för befattningshavarna att vidkännas vederbör-
 liga tjänstepensionsavdrag från och med den 1 juli 1938.

Sedan 1937 års riksdag beslutat, att staten skulle från och med den 1 juli 1938 under vissa förutsättningar övertaga ansvaret för dövstumundervisningsväsendets fortsatta uppehållande, har förslag om, bland annat, de statliga dövstumskolornas personal och dennas löneställning genom proposition nr 212 förelagts årets riksdag. I nämnda proposition föreslås, att bestämmelserna i avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende skola göras tillämpliga å lärare vid statens dövstumskolor ävensom att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall äga tillämpning å husmödrar och sjuksköterskor vid angivna skolor samt å dövstumpräster och dövstumkonsulenter, allt från och med den 1 juli 1938.

Vid bifall härtill böra ifrågakvarande befattningshavare underkastas civila tjänstepensionsreglementet, därvid dock, vad angår lärarna, de särskilda bestämmelser som meddelats i kungörelsen den 4 januari 1938 (nr 3) angående utsträckt tillämpning av reglementet böra lända till efterrättelse. För närvarande äger lärare vid av staten understödd anstalt för vård och undervisning av dövstumma pensionsrätt i statens pensionsanstalt. Det samma gäller i fråga om vissa husmödrar och sjuksköterskor samt dövstumpräster. Enligt vad som utrönts, kan i vissa fall en sådan befattningshavare komma att vid övergång i statlig tjänst lida minskning i pensionsförmånerna. I anslutning till vad i propositionen nr 212 föreslagits för det fall att befattningshavaren lider minskning i löneförmånerna, har i den nu föreliggande propositionen hemställts om bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta, huruvida och med vilket belopp kompensation för dylik minskning i pensionsförmånerna må utgå.

Propositionen avser vidare vissa ändringar i de vid civila tjänstepensionsreglementet fogade bilagorna samt i kungörelsen den 4 januari 1938 (nr 3) angående utsträckt tillämpning av civila tjänstepensionsreglementet, vilka ändringar äro föranledda av vissa utav Kungl. Maj:t för 1937 och 1938 års riksdagar framlagda organisationsförslag. Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag om upphävande av den i 11 § civila tjänstepensionsreglementet intagna föreskriften angående fondering av pensionsavgifter samt om inanspråktagande av fonderade medel för pensionsutgifter.

Utskottet.

De i propositionen framlagda förslagen om bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela provisoriska bestämmelser beträffande skyldighet för vissa professorer vid konsthögskolan att vidkännas tjänstepensionsavdrag ävensom att besluta angående eventuell kompensation för minskning i pensionsförmånerna i vad rör vissa befattningshavare vid dövstumundervisningsväsendet hava ej givit utskottet anledning till erinran.

Vidkommande de i förevarande proposition innefattade förslagen i övrigt äro dessa föranledda av vissa organisationsförslag, vilka samtliga numera

vunnit riksdagens bifall. Vid sådant förhållande och då utskottet icke funnit något att erinra mot de av denna anledning ifrågasatta ändringarna i de vid civila tjänstepensionsreglementet fogade bilagorna ävensom i ovannämnda kungörelse den 4 januari 1938 (nr 3), får utskottet tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag jämväl i denna del.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 1 juni 1938.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Ehrnberg, Berling, Holmström*, Friggeråker, Bjurström*, Nilsson i Mölndal* och Danielsson;

från andra kammaren: herrar Holmgren, Lovén, Paulsen, Andersson i Falkenberg*, Gustavson i Västerås, Osberg, Mattsson* och Henriksson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Bilaga.

Förslag

till

kungörelse angående upphävande av 11 § civila tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1934 (nr 442).

Härigenom förordnas, att 11 § civila tjänstepensionsreglementet skall upphöra att gälla.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1938.